

Uppföljning av översiktsplanens strategier 2016

2016-03-29

Sven Andersson

KFKS 2016/228-212

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	3
2	Skapa en tätare och mer blandad stad på västra Sicklaön	3
3	Komplett transportsystem med tunnelbana till Nacka.....	6
4	Utveckla lokala centra och deras omgivning.....	8
5	Planera, förvalta och utveckla den gröna och blå strukturen	11

I Bakgrund

Enligt Översiktsplanen för Nacka kommun, antagen i juni 2012, ska en uppföljning och redovisning av läget vad gäller översiktsplanens mål och åtgärder göras i samband med årsbokslutet. De mål som anges i översiktsplanens sex utmaningar och målområden är till stor del av så långsiktig karaktär att en uppföljning inte är meningsfull efter de knappt fyra år som översiktsplanen funnits. I den aktualitetsprövning av översiktsplanen som samtidigt görs tas emellertid frågan om uppdatering upp. Bland annat gäller detta de nya övergripande målen och de nyligen antagna miljömålen.

En uppföljning av åtgärderna i översiktsplanens fyra strategier har tidigare gjorts 2014 och 2015. Nedan följer årets redovisning av det aktuella läget för respektive åtgärd. Den vänstra kolumnen är en ordagrann återgivning av texten i översiktsplanen. I vissa fall är denna inaktuell och kommer att ändras eller tas bort i den revidering som följer på aktualitetsprövningen.

2 Skapa en tätare och mer blandad stad på västra Sicklaön

Åtgärder för att genomföra strategin

Text i översiktsplanen	Kommentar
Kvarnholmens utbyggnad pågår enligt antaget program. Målet är att skapa en stadsdel som tillfredsställer stadsmänniskans krav på variationsrik miljö och boendekvalitet, samt tjänstesektorns krav på en representativ och inspirerande miljö.	Detaljplaneetapp 4 och 5 antogs under 2015. Planarbete för etapp 6 (Hästholmssundet och Gäddviken) har påbörjats under 2015.
Fördjupad översiktsplan för centrala Nacka är under utarbetande. Det kommer att bli det mest omfattande stadsbyggnadsprojektet på Sicklaön. Målet är att skapa en långsiktigt hållbar stadsdel som blir centrum för östra Stockholmsregionen. Utbyggnaden förutsätter tunnelbana till Nacka centrum. Lägen för tunnelbanestationer, bussterminal vid Nacka Forum och eventuell tunnelbanedepå kommer att utredas.	Kommunstyrelsen (KS) beslutade på våren 2013 att arbetet skulle slutföras i form av ett detaljplaneprogram. Detaljplaneprogrammet antogs av KS den 13 april 2015. Det fortsatta arbetet samordnas med planeringen av tunnelbanan, överdäckning av Värmdöleden och ny bussterminal i Nacka centrum. Detaljplanearbete har startats fört sju delområden inom centrala Nacka.

<p>Värmdövägen är Nackas huvudgata. För att utveckla Värmdövägen till en attraktiv och funktionell stadsgata bör denna studeras i hela sin längd vad gäller kompletteringsbebyggelse och utformning av gaturummet för alla trafikslag.</p>	<p>En förstudie av Värmdövägen pågår. Den ska prioritera gång, cykel och kollektivtrafik framför privatbilismen samt att skapa en stadsgata. Gaturummet ska där så möjligt omges av fasader mot gata. Förstudien ska beskriva funktioner som kan/bör lokaliseras inom det framtida vägområdet och beskriva en genomförandeplan för utbyggnad.</p>
<p>Stadsbyggnadsidén ”Entré Sickla” med tankar om stråk och mötesplatser utvecklas och tillförs ytterligare planeringsaspekter. Eventuellt utarbetas en fördjupad översiktsplan för området.</p>	<p>En fördjupad studie av västra Sickla har gjorts inom ramen för strukturplanearbetet. Flera detaljplanearbeten pågår i området. Det fortsatta övergripande arbetet sker inom samordningsprojektet Sickla-Plania.</p>
<p>Nya vägförbindelser för bättre trafikfördelning på västra Sicklaön.</p>	<p>En koppling mellan Planiavägen och Värmdövägen har studerats i programmet för Planiaområdet. Under 2015 togs en fördjupad utredning fram om utförande, teknik och kostnader kopplat till en höjning av Saltsjöbanan. KSSU antog start-PM för projektet i oktober 2015.</p>
<p>Den framtida användningen av Bergs oljehamn kommer att utredas. Utredningen kommer att belysa konsekvenserna av en avveckling av oljehamnen samt möjligheten att bebygga området med bostäder.</p>	<p>En utredning från WSP (Stockholmsregionens framtida oljeförsörjning) visar att regionen kan hantera att både Loudden och Berg upphör som bränsledepåer. Södertälje hamn har pekats ut som det mest fördelaktiga alternativet att ta över volymerna från Loudden och Berg. I februari 2016 lämnade Mark- och miljödomstolen Södertälje hamn AB tillstånd att hantera utökade volymer petroleumprodukter och hamnen kan därmed hantera samtliga de volymer som idag hanteras vid Louddens och Bergs oljehamnar. Konsekvenserna av en avveckling är därmed utredd, i enlighet med översiktsplanen. Tomträttsavtalet för Bergs oljehamn är uppsagt. Tingsrätten och hovrätten har</p>

	<p>prövat att uppsägningen är giltig. Domen har vunnit laga kraft. Tvisten om marken ska användas för bränsledepå eller bostäder fortsätter under 2016.</p> <p>Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott startade detaljplanarbetet i april 2014. Under 2015 ingick området i den europeiska arkitekttävlingen European 13. European är en av världens största arkitekttävlingar. European är unik genom att endast vända sig till yngre arkitekter och är en av få som handlar om framtidens stad och samhälle. Bergs var en av två svenska tävlingstomter och hade temat: "Nacka from oil to City." Tävlingen avslutades i juni och vinnaren utsågs efter ett omfattande juryarbete i december 2015. Arbetet med planläggning för bostäder i Bergs gård pågår för fullt och ingår i genomförandet av Nacka stad.</p>
<p>Kommunen ska verka för att Västra Sicklaön blir attraktiv för befintliga företag och nya arbetsplatsetableringar.</p>	<p>Överenskommelsen om tunnelbana har stor betydelse för attraktiviteten. Frågan beaktas även i alla program och detaljplaner. För att möjliggöra kontorsbebyggelse innan tunnelbanan byggts ut, har kommunen i ett inledningskede reducerat medfinansieringsnivån för kontor.</p>

Övrigt:

Förutom de åtgärder som nämns i översiktsplanen har en mängd aktiviteter startat i syfte att bygga en tät och blandad stad på västra Sicklaön.

Detaljplaneprogram har antagits för Nacka strand och centrala Nacka samt kommer snart att antas för Planiaområdet. Detaljplaneprogram är också under utarbetande för Henriksdal. Stadsbyggnadsprinciper för Nacka Stad, kallad Fundamenta, antogs av kommunstyrelsen i mars 2015. En utvecklad strukturplan för västra Sicklaön, vilken knyter samman områdets olika detaljplaneprogram, har utarbetats och behandlats av Kommunstyrelsen i juni 2015.

3 Kompletta transportsystem med tunnelbana till Nacka

Åtgärder för att genomföra strategin

Text i översiktsplanen	Kommentar
<p>Kommunen verkar för att planerade projekt som Saltsjöbanans modernisering, ny Skurubro, Kvarnholmsförbindelsen inklusive trafikplats Kvarnholmen och Danvikslösen realiserar så fort som möjligt.</p>	<p>Beslut har fattats om Saltsjöbanans upprustning, vissa åtgärderna ska vara genomförda till 2018, medan exempelvis mötesstationer skjuts till 2021.</p> <p>Ny Skurubro projekteras och byggnation beräknas påbörjas under 2018.</p> <p>Kvarnholmsförbindelsen kommer att bli klar under mitten av 2016.</p> <p>Vägplan för Trafikplats Kvarnholmen fastställdes 2015. Om planen inte överklagas kommer byggande av trafikplatsen att påbörjas hösten 2016.</p> <p>Åtgärdsvalsstudien för väg 222 har resulterat i att Trafikplats Kvarnholmen bör vara fullständig, vilket innebär ytterligare planering.</p> <p>Danvikslösen har avslutats men arbetet med gränslandet Stockholm/Nacka fortsätter.</p>
<p>En förstudie inleds för utbyggnad av tunnelbana till Nacka.</p>	<p>Arbetet med att precisera lägena för Nackas tre tunnelbanestationer har pågått under hela 2015 och fortsätter under 2016. Planeringen av uppgångar och entréer utgår från det inriktningsbeslut som kommunstyrelsen fattade i juni. Under året har två samråd med allmänheten genomförts med välbesökta öppna hus i Dieselverkstan och Nacka stadshus. Under 2016 kommer ett plansamråd för järnvägsplanen att hållas. Ett färdigt förslag tas sedan fram och ställs ut för granskning våren 2017. Planerad byggstart är 2018 och tunnelbanan planeras att öppnas för trafik 2025.</p>

Kollektivtrafik på vatten permanentas och utökas.	SjöVägen har övertagits av landstinget och kontinuerlig utveckling planeras.
Busskörfälten kompletteras så de blir sammanhängande.	Trafikverket har genomfört en åtgärdsvalsstudie för hela väg 222, (Värmdöleden) i vilken olika åtgärder föreslogs. Kommunen för kontinuerliga diskussioner med trafikverket och SLL, trafikförvaltningen kring dessa frågor.
Områden för kollektivtrafikdepåer utreds.	Det område som inom Nacka kommun är aktuellt för bussdepå är Kil. Detaljplaneprogram för Kil antogs av KS 26 oktober 2015. Programmet innehåller plats för eventuell bussdepå.
Fullständig trafikplats på Värmdöleden vid Nacka centrum utreds och byggs.	Ingår i planprogram för centrala Nacka. En åtgärdsvalsstudie (ÅVS) för Värmdöleden mellan trafikplats Kvarnholmen och trafikplats Skogalund har tagits fram i samarbete med Trafikverket och SLL, trafikförvaltningen. Syftet har varit att analysera hur trafiksystemen ska fungera med överdäckning, bussterminal och den kommande tunnelbanan. Huvudförslaget i ÅVS:en är två fullständiga trafikplatser i trafikplats Kvarnholmen och trafikplats Skvaltans lägen, samt att trafikplats Nacka C tas bort. På grund av detta har en översyn av strukturplanen inom centrala Nacka påbörjats.
Ny trafikplats vid Boovägen planeras och byggs.	En åtgärdsvalsstudie tillsammans med Trafikverket pågår.
För Östlig förbindelse finns gällande detaljplaner mellan Södra länken och Kvarnholmsvägen, inklusive anslutningsramper till Värmdöleden. Fortsatt utredning och planläggning behövs.	Trafikverket har genomfört en åtgärdsvalsstudie där det konstateras att det finns behov av en östlig förbindelse. I Sverigeförhandlingen har Östlig förbindelse med spår blivit utpekad som objekt för fortsatt förhandling.
En cykelplan tas fram.	Kommunfullmäktige har antagit strategi för cykelsatsningar i Nacka 2014.

Lägen för infartsparkeringar inventeras och reserveras.	Kontinuerligt arbete pågår med att utveckla och utöka infartsparkeringar. För närvarande finns 1650 p-platser och 264 cykelparkeringar på kommunens infartsparkeringar.
Bilfärja mellan Bergs oljehamn och Frihamnen har utretts.	Projektet visade sig alltför kostsamt i förhållande till nyttan.
Kommunen verkar för det finns tillgång på klimatanpassade bränslen i Nacka.	I Nackas miljöprogram 2016-2030 finns ett mätbart mål för utsläpp av växthusgaser per person från vägtrafik.

4 Utveckla lokala centra och deras omgivning

Åtgärder för att genomföra strategin

Text i översiktsplanen	Kommentar
Program för Orminge centrum antas och detaljplanearbete startas. Bussterminal och infartsparkering och plats för framtida tunnelbanestation integreras i centrumplaneringen.	Planprogram för Orminge centrum med förslag på ny bussterminal och möjlighet till framtida tunnelbanestation antogs hösten 2015. Detaljplanearbete och markanvisning för etapp 1 påbörjas 2016.
Diskussionen med medborgarna i Fisksätra, den så kallade Fisksätradiologen utvecklas och får ligga till grund för fortsatt arbete. Ett detaljplaneprogram tas fram.	Programmet för Fisksätra antogs 2013. Detaljplan för Länbohöjden vann laga kraft 2014, utbyggnad har startat. Detaljplan för Fisksätra marina har överklagats till länsstyrelsen, besked väntas under våren 2016. Detaljplan för norra centrum pågår, preliminärt samråd under 2016. Planarbete har påbörjats för Fisksätra station i samband med upprustningen av Saltsjöbanan. Detaljplan för Metrevsgatan på Fiskarhöjden har beräknad start 2016. Kommunstyrelsens arbetsutskott har beslutat att en idrottshall/multiarena med inriktning mot friidrott ska placeras i Fisksätra. Lokaliseringsutredning

	pågår, beslut om inriktning är taget i fritidsnämnden.
Omvandling av Älta centrum med ett utarbetat detaljplaneprogram som grund.	Kommunstyrelsen antog detaljplaneprogrammet i september 2015. Stadsbyggnadsprojekt för etapperna A och B (sammanlagt cirka 475 bostäder) påbörjas under 2016.
Program eller fördjupad översiktsplan för utvecklingen av Björknäs centrum.	Inte påbörjat. En start av programarbetet planeras till hösten 2016.
Analys av framtida utvecklingsbehov för Saltsjöbadens centrum.	Programarbete pågår. Under 2015 hölls workshop med invånare, förtroendevalda mm liksom en 3D-dilaog. Den preliminära tidplanen innebär programsamråd våren 2016 och antagande av program i slutet av 2016. Därefter kan detaljplanearbete påbörjas.
I detaljplaneprogrammet för Finntorp finns förslag till åtgärder för Finntorps centrum.	Åtgärder kring centrum inte påbörjade. Mindre kompletteringar av bostäder i närområdet har skett och planarbete för ytterligare kompletteringar pågår. Området närmast Värmdövägen har studerats för bostäder inom strukturplanarbetet.
Komplettering med ny bebyggelse vid vissa av Saltsjöbanans stationer.	Ett flertal projekt var planerade i samband med den konvertering av Saltsjöbanan till snabbspårväg, som inte längre är aktuell. Förtätning planeras ske kring stationer på Sicklaön och i Fisksätra,
I samtliga lokala centra ska åtgärder genomföras för att främja mötesplatser och för att komplettera med funktioner som saknas. Åtgärdsprogram för genomförandet tas fram i samarbete med berörda intressenter.	I planprogrammen för lokala centrum är frågan av stor betydelse. Alla planprogram innehåller därför förslag på åtgärder för att förbättra tillgången på mötesplatser. I Älta invigdes Älta kulturknut 2011 och till sommaren 2014 stod en strandnära park färdig mellan ishallen och Ältasjön. I planprogrammet föreslås bl.a. ett

	<p>parkrum och ett tydligare torg vid Älta centrum.</p> <p>I planprogrammet för Orminge föreslås bl.a. mer utvecklade torgmiljöer, ett grönstråk med aktivitetsytor och ett kulturstråk med verksamheter.</p> <p>I Fisksätra öppnade museet HAMN juni 2014. Upprustning av centrumtorget och Fisksätra holme planeras. I planprogrammet föreslås bl.a. ett förtydligande av stationsområdets mötesfunktion och en förbättrad koppling till strandområdet.</p> <p>I programmet för Saltsjöbadens centrum föreslås en tydligare centrumstruktur med bl a ett torg och bättre koppling till Tippen station, en ny lekplats vid Neglinge gård och en dagvattenpark.</p>
<p>Kommunen ska verka för att lokala centra blir attraktiva för befintliga företag och nya arbetsplatsetableringar</p>	<p>I planprogrammen för lokala centrum är denna fråga mycket viktig. I programarbetena för Fisksätra, Orminge, centrum Älta centrum och Saltsjöbadens centrum har därför dialog skett med centrumägare och till viss del med större butiksinnehavare.</p>

5 Planera, förvalta och utveckla den gröna och blå strukturen

Åtgärder för att genomföra strategin

Text i översiktsplanen	Kommentar
Analys av möjliga åtgärder för att skydda och utveckla svaga länkar i de gröna kilarna och viktiga spridningsvägar mellan värdekärnorna, samt för att minska barriäreffekter av vägar, spårvägar och bebyggelse.	Översiktsplanens riktlinjer i dessa frågor följs upp i alla detaljplaneprogram och stadsbyggnadsprojekt. Ekologiska spridningsanalyser har tagits fram i samband med detaljplaneprogram och utvecklad strukturplan för Nacka stad. Samverkansprojektet "Svaga samband i Tyrestakilen" genomfördes under 2015 tillsammans med Stockholm, Tyresö och Haninge, där möjliga åtgärder presenterades och diskuterades med politiker från respektive kommuner.
Utredning av framtida skydd för områden med höga naturvärden som är ekologiskt särskilt känsliga eller som utgör rekreativa värdekärnor.	Naturresevat har bildats för Trollsjön, Svärdsö, Skuruparken och Skarpnäs. Svärdsö och Skuruparken är överklagade till mark- och miljödomstolen och Skarpnäs till länsstyrelsen. Naturresevatbildning pågår för Ryssbergen, och Rensättra.
Ta fram ett "natur- och friluftsprogram" i syfte att värna och utveckla värden för naturvård och rekreation.	Arbetet med att ta fram en skötselplan för all naturmark påbörjades under 2015 och beräknas vara klar 2018. En fauna- och viltvårdsstrategi är framtagen men ej beslutad i nämnd. Länsstyrelsen beviljade 2015 medel för en friluftsstrategi för Nacka kommun. Natur- och trafiknämnden beslutade att genomföra framtagandet och arbetet genomförs under 2016. Tillsammans utgör dessa tre åtgärder ett natur- och friluftsprogram.
Kvalitativa riktlinjer för parker i tät bebyggelse utarbetas.	Under 2016 avslutas arbetet med principer för parkstruktur i tät bebyggelse.
Översyn av äldre detaljplaner med dåligt skydd för grönområden och vatten.	Inte påbörjat.

Där strandskyddet har utökats till 300 meter behålls vanligtvis denna utökning. Strandskyddet tas bort i några redan bebyggda områden där det helt saknar betydelse.	Länsstyrelsen har fattat beslut om utökat strandskydd efter samråd med kommunerna. Beslutet överensstämmer med Nackas översiktsplan. Att ta bort strandskyddet för vissa områden kräver dock separata beslut.
Genomförande av nya småbåtshamnar och nya båtuppläggningsplatser.	Antagen men överklagad detaljplan för Fisksätra marina och innebär en utökning med ca 250 båtplatser. I lagakraftvunnen detaljplan för Kvarnholmen etapp 4 finns ca 100 båtplatser för de boende.
Nya strandpromenader enligt förslag i kustprogram.	En förstudie av nya strandpromenader togs fram 2013. NTN prioriterade 2014 en utbyggnad av ”den felande länken” mellan Marinstaden och Svindersviks gård. Utbyggnad planeras 2016 men osäkerhet råder om markåtkomst.
Kartläggning och förslag till åtgärder för gröna, gärna generationsöverskridande mötesplatser i samspel med lokalsamhället.	Upprustning av centrala parken i Orminge har genomförts. Saltängens lekplats har rustats upp. Nya hundrastgårdar har anlagts i Älta och Fisksätra.
En marin arkeologisk sårbarhetsanalys tas fram över kommunens vattenområden i syfte att utreda vilka områden som kan kräva marin arkeologisk förundersökning inför åtgärder.	Inte påbörjat.
Ett stort antal sjöar utgör ESKO-områden (ekologisk särskilt känsliga områden) enligt miljöbalken, där även små ingrepp eller förändringar kan rubba den ekologiska balansen. Dessa observeras kontinuerligt.	Pågående. Miljöenheten har miljöövervakning.
Kustvattnen Erstaviken och Vårgårdssjön utpekade som nya ESKO-områden. Arbetet med att identifiera ESKO-områden på land och i kustvatten ska fortsätta.	Erstaviken och Vårgårdssjön är utpekade. Arbetet med att identifiera ytterligare ESKO-områden är inte påbörjat.

<p>Tillgängligheten till och inom grön- och vattenområden förbättras genom tydlig vägvisning, attraktiva stråk och entréer till naturen.</p>	<p>Under 2015 har Erstaviks samverkansprojekt avslutats och slutrapporterats till NTN och länsstyrelsen. Bland annat har 11 entréer anlagts, 14 informationsskyltar och över 40 vägvisningsskyltar satts upp, 3 mil leder röjts och märkts upp, 300 meter spänger byggts, drygt 2 km gång- och cykelstig anlagts och rustats upp, besöksmål såsom Sandakällan och Skogshyddan har rustats upp och en omfattande och pedagogisk information lagts in på www.nacka.se</p>
--	---

Övrigt

Under 2013-2015 har fokus varit på att uppnå målet god ekologisk status på havsvattnet och de insjöar som prioriterats av Vattenmyndigheten, samt målet som möjliggör en långsiktigt hållbar utveckling av båtlivet i Nacka. Pilotprojektet Ekotjänster i Nacka slutrapporterades till Boverket och projektet Ekosystemtjänster på västra Sicklaön slutrapporteras till KSSU under 2015.

Öppenhet och mångfald

*Vi har förtroende och respekt för människors kunskap
och egna förmåga - samt för deras vilja att ta ansvar*

